

МАСА-
12020-01

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	савремена теорија архитектуре сви модули	година	прва
изборна група	историја и теорија 2	семестар	2
наставник	др Љиљана Благојевић, ван. професор бр. каб. 234	статус	изборни
E-mail контакт	ljblagojevic@arh.bg.ac.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави		часови активне наставе	
		предавања	2
		вежбе	0
		др. облици	0
		сам. истр. рад	10
		остали часови	13-33
сарадници	мр Драгана Ћоровић, асистент; dcorovic@arh.bg.ac.rs		
координатор СЦ			
пожељне квалификације за пријем студената	Успех на предмету ОАСА: Историја модерне архитектуре и урбанизма.		

садржај предмета

циљ:

Основни циљ предмета је развијање критичког мишљења кроз формирање широког и упоредног референтног оквира и сазнајне основе студената о основним правцима савремене теорије архитектуре. Студенти се обучавају за аналитичко читање и критичко промишљање у области теорије архитектуре као и за информисану дискусију о теоријским појмовима и питањима. Додатни циљ је да се студенти уведу у основну проблематику методологије истраживања и теоријског рада у области архитектуре и савладају основне истраживачке технике као и основне технике писања и поставке библиографије.

теоријска и практична настава:

Настава се одвија кроз предавања *ex cathedra*, дискусију, интерактивну наставу кроз презентације студената, колоквијуме, консултације и израду семестралног рада. Основна тематска област је савремена теорија архитектуре, која се проучава кроз следеће целине или групе теорија: теорије авангарде и модерне архитектуре, критика Модерне, постмодерне теорије и актуелни трендови и правци теорије. Настава је организована у тематским и проблемским јединицама у којима се наведене теорије разматрају и дискутују компаративно. Задатак семестралног рада је упоредна теоријска анализа која обухвата документациони, аналитички и текстуални (наративни) део и библиографију. Радом на предмету развијају се: истраживачка радозналост, интелектуални основ и компетентност, критичко мишљење и изражавање, као и вештина читања теоријске литературе и дискусије о теоријским појмовима и приступима.

метод извођења наставе:

ex cathedra настава, интерактивна настава, дискусија, консултације

основна литература:

M.K. Hays, *Architecture Theory Since 1968*, MIT Press, 1998 (библиотека АФ)
C.G. Crysler, S. Cairns and H. Heynen, *The Handbook of Architectural Theory*, Sage, 2012
Č. Dženkins, *Nova paradigma u arhitekturi*, Orion Art, 2007 (библиотека АФ)
K. Frempton, *Studije tektoničke kulture*, Orion Art, 2014
M.R. Perović, ur. *Teorija arhitekture XX veka: antologija*, Građevinska knjiga, 2009 (библ. АФ)
Lj. Blagojević, *The post-modernist turn and spectres of criticality in post-socialist architecture: 'one:table' at the Venice Biennale 2012*, *The Journal of Architecture*, vol. 18, no. 6, 761-780.

ИСХОДИ

- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
 - 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
 - 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
 - 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
 - 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
 - 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
 - 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.

- 10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.
Студент ће имати вештине да:
- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
 - 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
 - 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.
- 11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.
Студент ће имати знање о:
- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
 - 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
 - 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	60	завршни испит	40
присуство, активно учешће у настави	20	семинарски рад	40
колоквијум 1	20		
колоквијум 2	20		

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1	10.02.2015.	Увод: савремена теорија архитектуре
2	17.02.2015.	ДАН ДРЖАВНОСТИ
3	24.02.2015.	Теорија архитектуре у односу на уметност, друштвено-хуманистичке и техничко-технолошке науке
4	03.03.2015.	Теоријски приступи: позитивистички, критички и феноменолошки
5	10.03.2015.	Теорија архитектуре и проблем историцизма
6	17.03.2015.	колоквијум 1
7	24.03.2015.	Модерна и постмодерна теорија архитектуре
8	31.03.2015.	Архитектура и структурализам/постструктурализам
9	07.04.2015.	Архитектура и деконструкција
10	14.04.2015.	Архитектонска феноменологија
11	21.04.2015.	колоквијум 2
12	28.04.2015.	Посткритичка теорија: феноменолошки, критички и/или пројективни приступ
13	05.05.2015.	Наука и технологија: природа, екологија и одрживост
14	12.05.2015.	Наука и технологија: виртуелност, медији и материјалности
15	19.05.2015.	Резиме и упутства за израду семинарског рада